

අධ්‍යයනපොදු සහතික පත්‍ර (උසස්පෙළ)විභාගය - 2019 (පැරණි නිර්දේශය)

32 - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

ප්‍රශ්නපත්‍ර ව්‍යුහය හා ලකුණු බෙදීම

අභිමතාර්ථ : ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය විෂය නිර්දේශයෙන් අපේක්ෂිත අභිමතාර්ථ ඉටු වී ඇති අකාරය තක්සේරු කිරීමට හැකිවන පරිදි මෙන්ම විෂය දැනුම, අවබෝධය, භාවිතය, විශ්ලේෂණය හා සංස්ලේෂණය හැකියාවන් වඩාත් හොඳින් ඇගයීමට ලක් කිරීමට හැකිවන අයුරින් ප්‍රශ්න හා ගැටළු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ අඩංගු කර ඇත.

ලකුණු පිරිනමන ආකාරය

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය I.

බහුවරණ 30 යි.	ලකුණු 02 බැගින්	-	60
හිස්තැන් පිරවීම 10	ලකුණු 02 බැගින්	-	20
නිශ්චිත කෙටි පිළිතුරු 10	ලකුණු 02 බැගින්	-	20
			100

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය II.

- අ. කොටස - ප්‍රශ්න 04 යි
- ආ. කොටස - ප්‍රශ්න 04 යි

එක් කොටසකින් ප්‍රශ්න 02 ක් වත් තෝරා ගෙන ප්‍රශ්න 05 කට පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය.

1 සිට 8 දක්වා ප්‍රශ්න 08 යි. සෑම ප්‍රශ්නයක්ම කොටස් 05 කින් යුක්තවේ.

කොටසකට ලකුණු 04 බැගින් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 20 යි.

මුළු ලකුණු ප්‍රශ්න 05 ට ලකුණු 20 බැගින් - 100

I හා II පත්‍රය සඳහා	-	200
අවසාන ලකුණ	-	100

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ පොදු ශිල්පීය ක්‍රම

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ හා ලකුණු ලැයිස්තුවල ලකුණු සටහන් කිරීමේ සම්මත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යයෙන්ම කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත පරිදි කටයුතු කරන්න.

1. උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමට රතුපාට බෝල් පොයින්ට් පෑනක් පාවිච්චි කරන්න.
2. සෑම උත්තරපත්‍රයකම මුල් පිටුවේ සහකාර පරීක්ෂක සංකේත අංකය සටහන් කරන්න. ඉලක්කම් ලිවීමේදී පැහැදිලි ඉලක්කමෙන් ලියන්න.
3. ඉලක්කම් ලිවීමේදී වැරදුණු අවස්ථාවක් වේ නම් එය පැහැදිලිව තනි ඉරකින් කපා හැර නැවත ලියා කෙටි අත්සන යොදන්න.
4. එක් එක් ප්‍රශ්නයේ අනු කොටස්වල පිළිතුරු සඳහා හිමි ලකුණු ඒ ඒ කොටස අවසානයේ Δ ක් තුළ ලියා දක්වන්න. අවසාන ලකුණු ප්‍රශ්න අංකයන් සමඟ \square ක් තුළ, භාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කරන්න. ලකුණු සටහන් කිරීම සඳහා පරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ඇති තීරුව භාවිත කරන්න.

උදාහරණ : ප්‍රශ්න අංක 03

(i)	✓	$\frac{4}{5}$
(ii)	✓	$\frac{3}{5}$
(iii)	✓	$\frac{3}{5}$

03 (i) $\frac{4}{5}$ + (ii) $\frac{3}{5}$ + (iii) $\frac{3}{5}$ = $\frac{10}{15}$

බහුවරණ උත්තරපත්‍ර : (කවුළු පත්‍රය)

1. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) හා තොරතුරු තාක්ෂණ විභාගය සඳහා කවුළු පත්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකසනු ලැබේ. නිවැරදි වරණ කපා ඉවත් කළ සහතික කරන ලද කවුළුපතක් ඔබ වෙත සපයනු ලැබේ. සහතික කළ කවුළු පත්‍රයක් භාවිත කිරීම පරීක්ෂකගේ වගකීම වේ.
2. අනතුරුව උත්තරපත්‍ර හොඳින් පරීක්ෂා කර බලන්න. කිසියම් ප්‍රශ්නයකට එක් පිළිතුරකට වඩා ලකුණු කර ඇත්නම් හෝ එකම පිළිතුරක්වත් ලකුණු කර නැත්නම් හෝ වරණ කැපී යන පරිදි ඉරක් අඳින්න. ඇතැම් විට අයදුම්කරුවන් විසින් මුලින් ලකුණු කර ඇති පිළිතුරක් මකා වෙනත් පිළිතුරක් ලකුණු කර තිබෙන්නට පුළුවන. එසේ මකන ලද අවස්ථාවකදී පැහැදිලිව මකා නොමැති නම් මකන ලද වරණය මත ද ඉරක් අඳින්න.
3. කවුළු පත්‍රය උත්තරපත්‍රය මත නිවැරදිව තබන්න. නිවැරදි පිළිතුර ✓ ලකුණකින් ද, වැරදි පිළිතුර 0 ලකුණකින් ද වරණ මත ලකුණු කරන්න. නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව ඒ ඒ වරණ තීරයට පහළින් ලියා දක්වන්න. අනතුරුව එම සංඛ්‍යා එකතු කර මුළු නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.

ව්‍යුහගත රචනා හා රචනා උත්තරපත්‍ර :

1. අයදුම්කරුවන් විසින් උත්තරපත්‍රයේ හිස්ව තබා ඇති පිටු හරහා රේඛාවක් ඇඳ කපා හරින්න. වැරදි හෝ නුසුදුසු පිළිතුරු යටින් ඉරි අදින්න. ලකුණු දිය හැකි ස්ථානවල හරි ලකුණු යෙදීමෙන් එය පෙන්වන්න.
2. ලකුණු සටහන් කිරීමේදී ඕවර්ලන්ඩ් කඩදාසියේ දකුණු පස තීරය යොදා ගත යුතු වේ.
3. සෑම ප්‍රශ්නයකටම දෙන මුළු ලකුණු උත්තරපත්‍රයේ මුල් පිටුවේ ඇති අදාළ කොටුව තුළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියෙන් අංක දෙකකින් ලියා දක්වන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් අනුව ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීම කළ යුතුවේ. සියලු ම උත්තර ලකුණු කර ලකුණු මුල් පිටුවේ සටහන් කරන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව වැඩි ප්‍රශ්න ගණනකට පිළිතුරු ලියා ඇත්නම් අඩු ලකුණු සහිත පිළිතුරු කපා ඉවත් කරන්න.
4. පරීක්ෂාකාරීව මුළු ලකුණු ගණන එකතු කොට මුල් පිටුවේ නියමිත ස්ථානයේ ලියන්න. උත්තරපත්‍රයේ සෑම උත්තරයකටම දී ඇති ලකුණු ගණන උත්තරපත්‍රයේ පිටු පෙරළමින් නැවත එකතු කරන්න. එම ලකුණ ඔබ විසින් මුල් පිටුවේ එකතුව ලෙස සටහන් කර ඇති මුළු ලකුණට සමාන දැයි නැවත පරීක්ෂා කර බලන්න.

ලකුණු ලැයිස්තු සකස් කිරීම :

සියලු ම විෂයන්හි අවසාන ලකුණු ඇගයීම් මණ්ඩලය තුළදී ගණනය කරනු නොලැබේ. එබැවින් එක් එක් පත්‍රයට අදාළ අවසාන ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. I පත්‍රය සඳහා බහුවරණ පිළිතුරු පත්‍රයක් පමණක් ඇති විට ලකුණු ලැයිස්තුවට ලකුණු ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු අකුරෙන් ලියන්න. අනෙකුත් උත්තරපත්‍ර සඳහා විස්තර ලකුණු ඇතුළත් කරන්න. 51 විත්‍ර විෂයයේ I, II හා III පත්‍රවලට අදාළ ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවල ඇතුළත් කර අකුරෙන් ද ලිවිය යුතු වේ.

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

පැරණි නිර්දේශය/பழைய பாடத்திட்டம்/Old Syllabus

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Sri Lanka Department of Examinations, Sri Lanka
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

OLD

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2019 අගෝස්තු
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2019 ஓகஸ்டு
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2019

2019.08.08 / 0830 - 1030

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය I
வணிகக் கல்வி I
Business Studies I

32 S I

පැය දෙකයි
இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

උපදෙස්:

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම සපයන්න.
- * විභාග අංකය, ඉහළින් ඇති කොටුවේ පැහැදිලි ව සටහන් කරන්න.
- * ප්‍රශ්න අංක 1 සිට 30 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුරු තෝරා, එහි අංකය ප්‍රශ්නය ඉදිරියෙන් ඇති කින් ඉර මත ලියන්න.
- * ප්‍රශ්න අංක 31 සිට 50 තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු අදාළ කින් ඉරි මත ලියන්න.
- * සෑම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු දෙක බැගින් හිමි වේ.

විභාග අංකය :

පරීක්ෂකවරයා ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

I පත්‍රය සඳහා		අත්සන	සංඛේත අංකය
ප්‍රශ්න අංක	ලකුණු		
01 - 30		1 වන පරීක්ෂක	
31 - 50		2 වන පරීක්ෂක	
එකතුව		අති. ප්‍රධාන පරීක්ෂක	
		ප්‍රධාන පරීක්ෂක	
		ගණිත පරීක්ෂක	

1. මිනිස් අවශ්‍යතා සහ චුළුමනාවන්ගේ ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A - සීමිත වීම	B - කැමැත්ත මත පදනම් වීම
C - පොදු වීම	D - කාලය අනුව වෙනස් වීම
E - නිර්මාණය කළ හැකි වීම	F - අත්‍යවශ්‍ය වීම
G - දිගුකාලීන වීම	

ඉහත දෑ අතුරෙන් අවශ්‍යතාවන්ට පමණක් අදාළ ලක්ෂණ ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?

(1) A, C, F, G (2) A, D, F, G (3) B, D, E, F
 (4) C, D, F, G (5) C, D, E, F (.....)

2. සමාජීය හා සංස්කෘතික පරිසරයට අයත් මූලිකාංග නිවැරදිව ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

(1) විශ්වාස, අගනාකම්, තාක්ෂණය හා සම්මත
 (2) අගනාකම්, ආයතන, වයස් ව්‍යුහ හා සම්ප්‍රදායන්
 (3) සිරිත් විරිත්, අගනාකම්, සංවිධාන ව්‍යුහ හා සම්ප්‍රදායන්
 (4) විශ්වාස, අගනාකම්, සිරිත් විරිත් හා රෙගුලාසි
 (5) විශ්වාස, අගනාකම්, සිරිත් විරිත් හා සම්ප්‍රදායන් (.....)

3. භාණ්ඩ හා සේවාවලට ආවේණික ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A - විවිධ බව	B - වෙන් කළ නොහැකි බව
C - ගබඩා කළ හැකි බව	D - ආපසු යැවිය හැකි බව
E - අස්පාශ්‍ය බව	F - නෂ්‍ය බව

ඉහත දෑ අතුරෙන් සේවාවන් සඳහා පමණක් අදාළ වන ලක්ෂණ ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?

(1) A, B, D, F (2) A, B, E, F (3) B, C, D, E (4) B, C, E, F (5) C, D, E, F (.....)

4. කළමනාකරුවකු තම වගකීම ලෙස ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ "ව්‍යාපාරයට සාධාරණ ඉපැයුමක් ලබාදෙන අතර ම ආයතනය ආසන්නයේ ජීවත් වන පුජාවගේ ජීවන තත්ත්වය ද උසස් කරලීම ය." මෙම ප්‍රකාශය මගින් වඩාත් හොඳින් ගම්‍යවන ආයතනය වගකිව යුතු පාර්ශ්ව වන්නේ,

(1) සමාජය හා ගනුදෙනුකරුවන්	(2) අයිතිකරුවන් සහ සේවකයන්
(3) අයිතිකරුවන් සහ සමාජය	(4) අයිතිකරුවන් සහ ගනුදෙනුකරුවන්
(5) අයිතිකරුවන් සහ රජය	

(.....)

5. කිසියම් භාණ්ඩයක කල් ඉකුත්වීමේ දිනය සඳහන් නොකිරීම තුළින් උල්ලංඝනය වන්නේ පාරිභෝගිකයාගේ කුමන අයිතිවාසිකම ද?

- (1) මූලික අවශ්‍යතා සපුරාගැනීමට ඇති අයිතිය
- (2) තෝරාගැනීමට ඇති අයිතිය
- (3) පාරිභෝගික අධ්‍යාපනයට ඇති අයිතිය
- (4) තොරතුරු දැනගැනීමට ඇති අයිතිය
- (5) ආරක්ෂාව සලසාගැනීමට ඇති අයිතිය

(.....)

6. පහත වගුවේ සමාගම් වර්ග හා එම සමාගම්වල ලක්ෂණ කිහිපයක් දැක්වේ.

සමාගම් වර්ග	ලක්ෂණ
(i) සීමාසහිත පෞද්ගලික සමාගම්	A - කොටස් හා ණයකර ප්‍රසිද්ධියේ නිකුත් කළ හැකි වීම
(ii) සීමාසහිත පොදු සමාගම්	B - ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්ථාපනය කර විදේශයන්හි පමණක් ව්‍යාපාර කටයුතු කිරීම
(iii) ඇපයෙන් සීමිත සමාගම්	C - කොටස්කරුවන්ගේ වගකීම අසීමිත වීම
(iv) සීමාරහිත සමාගම්	D - ලාභ බෙදාහැරීමක් නොකිරීම
(v) අක්වෙරළ සමාගම්	E - කොටස් හා ණයකර ප්‍රසිද්ධියේ නිකුත් කළ නොහැකි වීම

ඉහත දී ඇති සමාගම් වර්ග අනුපිළිවෙළ අනුව සමාගම්වල ලක්ෂණ නිවැරදිව ගළපා ඇති වරණය කුමක් ද?

- (1) C, A, D, E, B
- (2) C, D, A, B, E
- (3) D, E, B, C, A
- (4) E, A, D, C, B
- (5) E, C, D, A, B

(.....)

7. ව්‍යාපාරවලට අදාළ ලක්ෂණ සමහරක් පහත දැක්වේ.

- A - නීතිමය අවශ්‍යතා අවම වීම
- B - අඛණ්ඩ පැවැත්ම
- C - අසීමිත වගකීම
- D - අන්‍යෝන්‍ය එකඟතාවය
- E - ව්‍යාපාරය නමින් බදු ගෙවීම

ඉහත දෑ අතුරෙන් හවුල් ව්‍යාපාරයක ලක්ෂණ පමණක් අඩංගු වන වරණය කුමක්ද?

- (1) A, B, E
- (2) A, C, D
- (3) B, C, D
- (4) B, D, E
- (5) C, D, E

(.....)

8. ක්‍රීඩා උත්සව සංවිධානය කිරීමේ ආයතනයක් තම ප්‍රදේශයේ නොමැති බව අවබෝධ කරගත් කාන්ති ක්‍රීඩා පාඨමාලාවක් හැදෑරීමෙන් පසුව තම මිතුරකුගෙන් ලබාගත් රු. 25 000ක ණය මුදලක් ආයෝජනය කර ක්‍රීඩා උත්සව සංවිධානය කිරීමේ ආයතනයක් ආරම්භ කරන ලදී. ඉහත තොරතුරු අනුව කාන්ති සතුව ඇති ව්‍යවසායකත්ව නිපුණතා ගණන වනුයේ,

- (1) 1 කි.
- (2) 2 කි.
- (3) 3 කි.
- (4) 4 කි.
- (5) 5 කි.

(.....)

9. ඒකක භාරයන්හි ආයෝජනය කිරීම තුළින් ආයෝජකයාට ලැබෙන වාසියක් වනුයේ,

- (1) ආයෝජන සඳහා ඉහළ ප්‍රතිලාභයක් හිමි වීම ය.
- (2) ඒකක භාරයෙහි කළමනාකාරිත්වයට සම්බන්ධ විය හැකි වීම ය.
- (3) ප්‍රසාද කොටස් ලබාගැනීමට හිමිකමක් පැවතීම ය.
- (4) ඕනෑම අවස්ථාවක දී දඩ මුදල් නොගෙවා ආයෝජනය කළ මුදල ආපසු ගත හැකි වීම ය.
- (5) ආයෝජන ප්‍රතිලාභ මත ආදායම් බදු ගෙවිය යුතු නොවීම ය.

(.....)

10. වෙක්පත් රේඛනය හා සම්බන්ධ නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක් ද?

- (1) රේඛනය නොකරන ලද වෙක්පතක් ආදායකයා හට රේඛනය කළ හැක
- (2) ආදායකයාට තම අත්සන යොදා වෙක්පතෙහි ඇති රේඛනය අවලංගු කළ හැක
- (3) රේඛනය කරන ලද සියලු ම වෙක්පත් පිටසන් කර අන් අයකුට පැවරිය හැක
- (4) රේඛනය සහිත සෑම වෙක්පතකට ම බැංකු කවුන්ටරයෙන් මුදල් ලබා ගත හැක
- (5) මුදල් වෙක්පත් රේඛනය කළ නොහැක

(.....)

11. මධුරී A සහ B නමැති රක්ෂණ සමාගම් මගින් අනුපිළිවෙළින් රු. 300 000 හා රු. 400 000 වශයෙන් ජීවිත රක්ෂණ ඔප්පු දෙකක් ලබාගෙන නියමිත පරිදි රක්ෂණ වාරික මුදල් ද ගෙවා ඇත. රක්ෂණ කාලසීමාව තුළ දී මධුරී මියගියහොත් ලබාගත හැකි වන්දි මුදල වන්නේ,

- (1) රු. 300 000 කි.
- (2) රු. 350 000 කි.
- (3) රු. 400 000 කි.
- (4) රු. 700 000 කි.
- (5) වන්දි ඉල්ලීමට හිමිකමක් නොමැත.

(.....)

12. ප්‍රවාහනයේ මූලිකාංග නිවැරදිව ඇතුළත් වන වරණය කුමක් ද?
 (1) මාධ්‍යය, බලය, මාර්ගය, පර්යන්තය (2) මාධ්‍යය, බලය, පිරිවැය, වේගය
 (3) මාධ්‍යය, පර්යන්තය, පිරිවැය, වේගය (4) මාධ්‍යය, බලය, මාර්ගය, වේගය
 (5) ධාරිතාව, මාර්ගය, පර්යන්තය, බලය (.....)
13. මානව සම්පත් කළමනාකරුවකු විසින් රැකියා පුරප්පාඩුවක් පිළිබඳව පුවත්පත් දැන්වීමක් පිළියෙල කරන ලෙසට තම විධායක නිලධාරියකු වෙත විද්‍යුත් තැපෑල මගින් දන්වනු ලැබී ය.
 ඉහත සන්නිවේදනය සිදු වූ ආකාරය නිවැරදිව දක්වා ඇති පිළිතුර කුමක් ද?
 (1) තිරස් - විධිමත් (2) ඉහළ සිට පහළට - විධිමත් (3) පහළ සිට ඉහළට - විධිමත්
 (4) ඉහළ සිට පහළට - අවිධිමත් (5) සිරස් - අවිධිමත් (.....)
14. 'සුපිරි වෙළෙඳසැල' යන්න වඩාත් නිවැරදිව නිර්වචනය කර ඇති ප්‍රකාශය කුමක් ද?
 (1) අත්‍යවශ්‍ය සහ පහසු භාණ්ඩ ස්වයං සේවා පදනම මත සිල්ලර වශයෙන් අලෙවි කරන වෙළෙඳසැලකි
 (2) එක් නිෂ්පාදකයෙකුගේ භාණ්ඩ බෙදාහැරීම සඳහා රට පුරා ශාඛා වෙළෙඳසැල් පවත්වාගන්නා වෙළෙඳසැලකි
 (3) එක් නිෂ්පාදකයෙකුගේ භාණ්ඩ පමණක් අලෙවි කිරීමට එකඟ වී ඇති වෙළෙඳසැලකි
 (4) එක ම ගොඩනැගිල්ලක් තුළ එක් එක් භාණ්ඩ වර්ගය සඳහා වෙන වෙන ම අංශ පවත්වාගෙන යනු ලබන වෙළෙඳසැලකි
 (5) විශාල ප්‍රමාණයෙන් භාණ්ඩ තොග රඳවාගෙන ඒවා තොග වශයෙන් අලෙවි කරන වෙළෙඳසැලකි (.....)
15. ඇගළුම් නිෂ්පාදන ආයතනයක මෝස්තර නිර්මාණය, රෙදි කැපීම, රෙදි මැසීම, පරීක්ෂාව සහ ඇසුරුම් කිරීම යනුවෙන් දෙපාර්තමේන්තු පිහිටුවා ඇත. මෙම දෙපාර්තමේන්තුකරණයේ පදනම කුමක් ද?
 (1) ක්‍රියාවලි (2) ශ්‍රීත (3) නිෂ්පාදන
 (4) මිශ්‍ර (5) ගනුදෙනුකාර (.....)
16. විද්‍යුත් ව්‍යාපාර හා සම්බන්ධ වැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.
 (1) ගනුදෙනු වේගවත් වීම (2) තෝරාගැනීමට හැකි වීම
 (3) මිල ගණන් සැසඳීමට හැකි වීම (4) ඇණවුම් කාලය අවම වීම
 (5) භාණ්ඩ ආපසු යැවීම පහසු වීම (.....)
17. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් භාවිත කරනු ලබන ගුණාත්මක ණය පාලන ශිල්පීය ක්‍රමයක් වනුයේ,
 (1) ණය සඳහා උපරිම පරිණත කාල සීමාවක් නියම කිරීම ය.
 (2) වාණිජ බැංකු වෙත සපයන ණය සඳහා පොලී අනුපාතය ඉහළ දැමීම ය.
 (3) ණයවර ලිපි නිකුත් කිරීමේ දී තැන්පත් කළ යුතු අවම මුදල් ප්‍රමාණය නියම කිරීම ය.
 (4) වාණිජ බැංකු විසින් ලබාදෙනු ලබන ණය ක්ෂේත්‍ර සීමා කිරීම ය.
 (5) ණය සඳහා උපරිම ණය සීමා පැනවීම ය. (.....)
18. පාරිභෝගිකයකු නව නිෂ්පාදනයක් පිළිබඳ අදහසක් නිෂ්පාදකයකුගේ වෙබ් පිටුවක යෝජනාවක් ලෙස පළ කිරීමෙන් අනතුරුව නිෂ්පාදකයකු එම අදහස මත නව නිපැයුමක් ඇති කරන ලදී. මෙම අදහස වඩාත් නිවැරදිව දැක්වෙන විද්‍යුත් වාණිජ ආකෘතිය කුමක් ද?
 (1) B2B (2) B2C (3) C2C (4) G2C (5) C2B (.....)
19. XYZ සමාගමේ ස්ථාවර පිරිවැය රු. 60 000කි. A නමැති භාණ්ඩ ඒකකයක් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා දරනු ලබන විචල්‍ය පිරිවැය රුපියල් 1.00 කි. මෙම භාණ්ඩයේ ඒකකයක විකුණුම් මිල රුපියල් 3.00 ක් නම්, රුපියල් 50 000 ක ලාභයක් ලබාගැනීම සඳහා නිපදවිය යුතු මුළු නිෂ්පාදන ඒකක ප්‍රමාණය කොපමණ ද?
 (1) 20 000 (2) 30 000 (3) 40 000
 (4) 50 000 (5) 55 000 (.....)
20. ණය කාඩ්පත හා සැසඳීමේ දී හර කාඩ්පත භාවිතයෙහි ඇති වාසියක් වනුයේ,
 (1) මුදල් භෞතික වශයෙන් රැගෙන යා යුතු නොවීම ය.
 (2) ප්‍රමාද වී ගෙවීමට හැකි වීම ය.
 (3) කාඩ්පත් හිමියා ණයකරුවකු බවට පත් නොවීම ය.
 (4) මුදල් ගෙවීම සඳහා කාඩ්පත් ඉදිරිපත් කළ යුතු වීම ය.
 (5) ගිණුමේ මුදල් නොමැති වුව ද භාණ්ඩ මිල දී ගත හැකි වීම ය. (.....)

27. පහත වගුවේ තොරතුරු පද්ධති වර්ග හා ඒවාට අදාළ උදාහරණ දක්වා ඇත.

තොරතුරු පද්ධති වර්ග	උදාහරණ
(i) ගනුදෙනු සැකසුම් පද්ධති (TPS)	A - පුරෝකථන වාර්තා ලබා දීම
(ii) කාර්යාල ස්වයංකරණ පද්ධති (OAS)	B - දෛනික තොග වාර්තා ලබා දීම
(iii) කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධති (MIS)	C - විද්‍යුත් තැපැල් පහසුකම් ලබා දීම
(iv) තීරණ උපකාරක පද්ධති (DSS)	D - වැටුප් වාර්තා සැකසීම
(v) විධායක උපකාරක පද්ධති (ESS)	E - ආයෝජන ඇගයීම් වාර්තා ලබා දීම

ඉහත දී ඇති තොරතුරු පද්ධති වර්ග අනුපිළිවෙළ අනුව උදාහරණ නිවැරදිව ගළපා ඇති වරණය කුමක් ද?

- (1) B, C, E, D, A (2) C, D, E, A, B (3) D, C, B, E, A
 (4) D, E, A, B, C (5) E, A, B, C, D (.....)

28. පහත වගුවේ පරිගණක ජාල වර්ග හා ඒවා පිළිබඳව විස්තර කිහිපයක් දක්වා ඇත.

පරිගණක ජාල වර්ග	විස්තර
(i) ශාක ජාල	A - සියලු ම පරිගණක පොදු පථයකට සෘජුව සම්බන්ධ කිරීම
(ii) දෙමුහුන් ජාල	B - සෑම පරිගණකයක්ම තවත් පරිගණක දෙකකට සම්බන්ධ කිරීම
(iii) බස් ජාල	C - එක් මධ්‍ය පරිගණකයකට සෙසු පරිගණක සම්බන්ධ කිරීම
(iv) තාරකා ජාල	D - පරිගණක මධ්‍ය පරිගණකයකට ගසක අතු විහිදී යන ආකාරයට සම්බන්ධ කිරීම
(v) මුදු ජාල	E - වෙනස් මූලික පරිගණක ජාල වර්ග දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් එකිනෙකට සම්බන්ධ කිරීම

පරිගණක ජාල වර්ග අනුපිළිවෙළ අනුව ඊට අදාළ විස්තරය නිවැරදිව ගළපා ඇති වරණය කුමක් ද?

- (1) C, D, A, E, B (2) C, E, D, A, B (3) D, B, C, A, E
 (4) D, B, C, E, A (5) D, E, A, C, B (.....)

29. අන්තර්ජාල සැපයුම් සේවාවක් නොවන්නේ කුමක් ද?

- (1) චන්ද්‍රිකා තාක්ෂණය (2) වෙබ් සේවා (3) විද්‍යුත් තැපෑල
 (4) සන්නිවේදන සේවා (5) විධියේ සම්මන්ත්‍රණ (.....)

30. ව්‍යාපාර සැලැස්ම පිළිබඳ මගපෙන්වීමක් ලබාදීම සඳහා පිළියෙල කරනු ලබන සාරාංශය වන්නේ,

- (1) විධායක සාරාංශයයි. (2) පිරිවැය සාරාංශයයි.
 (3) මුදල් ප්‍රවාහ සාරාංශයයි. (4) ආදායම් සාරාංශයයි.
 (5) ණය පිළිබඳ සාරාංශයයි. (.....)

● අංක 31 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේ දී සුදුසු වචනය/වචන යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

31. (අ) ලාභය අරමුණු කරගත් නමුත් ලියාපදිංචිය අනිවාර්ය නොවන ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග දෙකක් වන්නේ සහ ව්‍යාපාරයන් ය.

(ආ) ව්‍යවසායකයකු සාමාන්‍යයෙන් අරමුණු කරගෙන ව්‍යාපාර ආරම්භ කරන අතර, සමාජීය ව්‍යවසායකයකු අරමුණු කරගෙන ව්‍යාපාර ආරම්භ කරයි.

32. (අ) කළමනාකරණයේ දී නිවැරදි දේ සිදු කිරීම වන අතර කළ යුතු දේ නිවැරදිව කිරීම වේ.

(ආ) මිත්ස්බර්ග්ගේ භූමිකා වර්ගීකරණය අනුව කළමනාකරුවකු විසින් නව ව්‍යාපෘති හඳුන්වාදීම භූමිකාවෙහි උපභූමිකාවට අයත් වේ.

33. (අ) තොග පාලනයේ මූලික අරමුණ තොග මට්ටම් පවත්වාගෙන යාම හා තොග ගැනීමේ පිරිවැය අවම කරලීම ය.

(ආ) සේවක යෙදවුම් හා අතර සම්බන්ධතාව එලදායීතාව ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

34. (අ) මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයක ඇතුළත් ක්‍රියාකාරකම් මූලිකව හා වශයෙන් වර්ග කළ හැක.
- (ආ) දිගුකාලීන මූල්‍ය තීරණ ව්‍යුහය හා පිළිබඳ තීරණ ලෙස වර්ග කළ හැක.
35. (අ) රජය විසින් ණය සඳහා පොලී ගෙවීම් වියදමක් වන අතර රෝහලක් ඉදිකිරීම වියදමක් වේ.
- (ආ) ආනයන භාණ්ඩවලින් ඒකකයක් මත ස්ථාවරව අයකරනු ලබන්නේ තීරුබදු වන අතර භාණ්ඩයේ අගය අනුව අය කරනු ලබන්නේ මත තීරුබදු වේ.
36. (අ) තාක්ෂණික කුසලතා ඉතා වැදගත් වනුයේ කළමනාකරුවන් හට වන අතර කුසලතා සියලු ම මට්ටමේ කළමනාකරුවන් හට එක සමානව වැදගත් වේ.
- (ආ) සේවකයින් වෙත සහ විධිමත්ව පවරාදීමේ ක්‍රියාවලිය බලතල පැවරීම ලෙස හැඳින්වේ.
37. (අ) වරලත්ලාභියා විසින් දළ වටිනාකමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස වරලත් හිමියා වෙත ගෙවිය යුතු වන්නේ වේ.
- (ආ) රේගු බන්දිත ගුදම් තුළ දී ආනයනය කළ භාණ්ඩ සඳහා වටිනාකමක් එකතු කිරීමෙන් පසුව අපනයනය කිරීම වෙළෙඳාම වන අතර ආනයනය කරන උපකරණ භාවිතයෙන් පසුව නැවත එම රට වෙත යැවීම අපනයනය වේ.
38. (අ) නිෂ්පාදනය කරන ඒකක සංඛ්‍යාව අනුව වෙනස් වන්නේ පිරිවැය වන අතර නිශ්චිත නිෂ්පාදන ඒකක සංඛ්‍යාවක් තුළ වෙනස් නොවන්නේ පිරිවැය වේ.
- (ආ) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් මගින් ව්‍යාපාරයක ද ඒවා ළඟා කර ගැනීමට භාවිත කළ යුතු ද විස්තර කෙරේ.
39. (අ) නිෂ්පාදකයකු විසින් එකම සන්නමක් යටතේ භාණ්ඩ පෙළක් ඉදිරිපත් කිරීම සන්නම ලෙස හඳුන්වන අතර නියමිත වෙළෙන්දෙකු වෙනුවෙන් සන්නමක් නිර්මාණය කිරීම සන්නම ලෙස හැඳින්වේ.
- (ආ) ඉලක්ක ඉපයීම මත මිල කිරීමේ දී පදනම් වන අතර පවත්නා මිල මත මිල කිරීමේ දී පදනම් වේ.
40. (අ) විදේශීය වෙළෙඳාමේ දී මුදල් ගෙවීම සඳහා බැංකු හා ලිපිය යොදා ගත හැකි වේ.
- (ආ) ඇසුරුමක මූලික අරමුණ වනුයේ භාණ්ඩයේ වුව ද වර්තමානයේ එය උපකරණයක් ලෙස ද භාවිත වේ.

● අංක 41 සිට 50 තෙක් ප්‍රශ්නවලට නිශ්චිත පිළිතුරු සපයන්න.

41. කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාරයක වාසි හා අවාසි දෙක බැගින් ලියන්න.

වාසි	අවාසි
1.	1.
2.	2.

42. තොග පාලනය හා සම්බන්ධ පහත සමීකරණයහි අඩංගු අක්ෂර මගින් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?

$$EOQ = \sqrt{\frac{2cd}{h}}$$

1. *EOQ* :
2. *c* :
3. *d* :
4. *h* :

43. නව සේවකයකු තෝරාගැනීමේ දී සංවිධානයකට භාවිත කළ හැකි පසුබිම් පරීක්ෂණ වර්ග හතරක් සඳහන් කරන්න.

1.
2.
3.
4.

44. පහත දැක්වෙන එක් එක් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ගැළපෙන මානව සම්පත් කළමනාකරණ කාර්ය හිස්තැන මත ලියන්න.

1. රැකියා විස්තරය හා පිරිවිතරය සැකසීමට අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කිරීම
2. නව සේවකයින් හට සංවිධානය පිළිබඳ විධියේ පටයක් ප්‍රදර්ශනය කිරීම
3. මානව සම්පත් ඉල්ලුම හා සැපයුම පුරෝකථනය කිරීම
4. සේවක නිපුණතා වර්ධනය කිරීම සඳහා වැඩසටහන් පැවැත්වීම

45. මූල්‍ය සැලසුම්ක ඇතුළත් විය යුතු ප්‍රධාන අංග හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. 2.
3. 4.

46. ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාම සඳහා ශ්‍රී ලංකා සුරැකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාවෙන් බලපත්‍ර ලබාගත යුතු ආයතන හතරක් නම් කරන්න.

1.
2.
3.
4.

47. අන්තර්ජාලය මගින් ව්‍යාපාරිකයකුට ලබාගත හැකි වාසි හතරක් ලියන්න.

1.
2.
3.
4.

48. විද්‍යුත් තොරතුරු පද්ධතියක ඇති දෘඩාංග සඳහා නිදසුන් හතරක් ලියන්න.

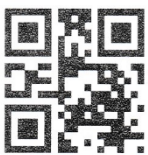
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

49. ලාභ දායකත්ව අනුපාත හතරක් නම් කරන්න.

- 1. 2.
- 3. 4.

50. පහත සඳහන් එක් එක් සංකේතයේ අදහස ලියන්න.

1.

2.

3.

4.

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.පො.ස.(උ.පෙළ) විභාගය/க.பொ.த. (உயர் தர)ப் பரீட்சை- 2019

පැරණි නිර්දේශය/ பழைய பாடத்திட்டம்

විෂය අංකය
 பாட இலக்கம்

32

විෂයය
 பாடம்

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය
 வண்பார அධ්‍යයනය

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය/புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

I පත්‍රය/பத்திரம் I

ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.
01.	1	11.	4	21.	3
02.	5	12.	1	22.	5
03.	2	13.	2	23.	2
04.	3	14.	1	24.	3
05.	4	15.	1	25.	2
06.	4	16.	5	26.	4
07.	2	17.	4	27.	3
08.	3	18.	5	28.	5
09.	4	19.	5	29.	1
10.	1	20.	3	30.	1

විවේචන උපදෙස්/விசேட அறிவுறுத்தல் :

එක් පිළිතුරකට/ஒரு சரியான விடைக்கு 02 ලකුණු/புள்ளி வீதம்

මුළු ලකුණු/மொத்தப் புள்ளிகள் 2×30= 60

31 - 50 දක්වා සෑම පිළිතුරකට ම ලකුණු 1/2 බැගින් හිමි වේ.

- 31. a) කේවල, හවුල්
b) ලාභ, සුභසාධන
- 32. a) සවිලදායීතාවය, කාර්යක්ෂමතාවය
b) තීරණ, ව්‍යාප්තිය
- 33. a) ප්‍රසස්ථ, පවත්වාගෙන යාම
b) නිමවුම, ශ්‍රම / සේවක
- 34. a) ආයෝජන, මූල්‍යයන / මෙහෙයුම් හෝ මුදල් ගලායීම්, මුදල් ගලායාම්
b) ප්‍රාග්ධන, ලාභාංශ
- 35. a) වර්තන, ප්‍රාග්ධන
b) විශේෂ, වටිනාකම
- 36. a) පළමුපෙළ / පහළ, අන්තර්පුද්ගල (මානව)
b) වගකීම, අධිකාරිය
- 37. a) විකුණුම් / නිමවුම්, පුරස්කාරය
b) අන්තරාල, ප්‍රති
- 38. a) විචල්‍ය, ස්ථාවර
b) අරමුණු, ක්‍රමෝපායන් / උපක්‍රම
- 39. a) පවුල්, පෞද්ගලික
b) පිරිවැය, තරඟය
- 40. a) අණකර, ණයවර
b) ආරක්ෂාව, අලෙවිකරණය / ප්‍රචාරණය
- 41. වාසි (Advantages)
 - පහසුවෙන් ආරම්භ කල හැකිවීම.
 - අයිතිකරුට සියළුම ලාභ හිමිවීම.
 - ස්වාධීනව තීරණ ගැනීමට ඇති හැකියාව.
 - ඔල පවත්වන නිති / රෙගුලාසි අවම වීම.
 - ව්‍යාපාර තොරතුරුවල රහස්‍ය බව රැකගත හැකිවීම.
 - විසුරුවා හැරීම පහසුවීම.
 - පාරිභෝගිකයා සමඟ සෘජු සම්බන්ධතා පවත්වා ගත හැකිවීම.
 - පාලනයේ පහසුවීම.

අවාසි (Disadvantages)

- වගකීම අසීමිත වීම.
- අතිරේක ප්‍රාග්ධනය සපයා ගැනීමේදී ගැටළු / දුෂ්කරතා වැඩිවීම.
- තීරණයන්ගේ අසාර්ථක බව ඇතිවීම.
- නෛතික ඒකකයක් නොවීම.
- අඛණ්ඩ පැවැත්මක් නොමැතිවීම.
- ව්‍යාපාරය පුළුල්වීමේදී කළමනාකරණ දුෂ්කරතා ඇතිවිය හැකිවීම.
- තනිවම පාඩු දරාගත යුතු වීම.

42. EOQ ආර්ථික ඇහවුම් ප්‍රමාණය

- c : එක් ඇණවුමක පිරිවැය
- d : එක් වර්ෂයක තොග අවශ්‍යතාව / ඉල්ලුම ප්‍රමාණය
- h : එක් ඒකකයක් වර්ෂයක් පවත්වා ගැනීමේ පිරිවැය

- 43.
- පවුල් පසුබිම
 - අධ්‍යාපන පසුබිම
 - මූල්‍ය පසුබිම
 - සමාජීය පසුබිම
 - වෘත්තීමය පසුබිම
 - පුද්ගල චරිතය

- 44.
- රැකියා විශ්ලේෂණය
 - අනුස්ථාපනය
 - මානව සම්පත් සැලසුම්කරණය
 - පුහුණුව / සංවර්ධනය

- 45.
- ඇස්තමේන්තුගත ව්‍යාපෘති පිරිවැය
 - ඇස්තමේන්තුගත ලාභ අලාභ ප්‍රකාශය
 - ඇස්තමේන්තුගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය
 - ණය ආපසු ගෙවීමේ සටහන
 - ඇස්තමේන්තුගත මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය / ශේෂ පත්‍රය

- 46.
- කොටස් හුවමාරුකරන්නන්
 - කොටස් බ්‍රෝකර්වරුන් / කොටස් තැරැවිකරුවන්
 - කොටස් නියෝජිතයින්
 - ඒකක භාරයන්
 - වෙනත් වෙළෙඳපල අතරමැදියන්

- 47.
 - විද්‍යුත් වාණිජ්‍ය කටයුතු සඳහා
 - භාණ්ඩ හෝ සේවා ප්‍රචාරණ හැකියාව
 - තොරතුරු රැස් කරගැනීමට හැකියාව
 - සන්නිවේදන පිරිවැය අවම කරගැනීමට හැකිවීම
 - තම වෙළඳපල පුළුල් කරගැනීමට හැකිවීම
 - සමාජ ජාලා හරහා තම ව්‍යාපාර කටයුතු කරගැනීමට හැකිවීම
 - තම තරඟකරුවන් පිළිබඳව තොරතුරු රැස්කර ගතහැකිවීම

- 48.
 - යතුරු පුවරුව
 - මොනිටරය
 - මූසිකය
 - මුද්‍රණ යන්ත්‍රය
 - මධ්‍යම සැකසුම් ඒකකය

- 49.
 - දලලාභ අනුපාතය
 - ශුද්ධලාභ අනුපාතය
 - ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය
 - හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය

- 50.
 - බ්ලූටූත් (Blue tooth)
 - කෂණික ප්‍රතිචාර කේත(Q R Code)
 - විද්‍යුත් තැපෑල(E mail)
 - වයිෆයි(Wi - fi)

I කොටස

1. (i) (අ) නිෂ්පාදිතයක් සඳහා ඉල්ලුම ඇතිවීම කෙරෙහි බලපාන සාධක හතරක් නම් කරන්න.

1. ආදායම / මිලදී ගැනීමේ හැකියාව
2. කැමැත්ත / රුචිය
3. මිලදී ගැනීමේ සුදානම
4. මෝස්තර
5. තරගකාරීත්වය
6. ප්‍රවර්ධනය
7. ආදේශක හා අනුපූරක භාණ්ඩ මිල

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) කළමනාකරුවකු තරගකාරී ව්‍යාපාරික ආයතන කෙරෙහි උනන්දු වීමට බලපාන හේතු දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

1. ප්‍රවර්ධන ක්‍රම හඳුනා ගැනීමට
2. මිල කිරීමේ ක්‍රම හඳුනාගැනීමට
3. බෙදා හැරීමේ උපාය මාර්ග හඳුනාගැනීමට
4. නිෂ්පාදන උපායමාර්ග හඳුනාගැනීමට
5. යහභාවිතයන් හඳුනාගැනීමට
6. ව්‍යාපාරයේ පැවැත්ම තහවුරු කරගැනීමට
7. ව්‍යාපාර පරිසරය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගැනීමට

(ලකුණු $1 \times 2 =$ ලකුණු 02)

(ii) අලුතින් ඉදිකරන ලද විශාල වෙළෙඳ සංකීර්ණයක් මගින් ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාව වෙත ලැබිය හැකි වාසි දෙකක් හා අවාසි දෙකක් විස්තර කරන්න.

වාසි

1. භාණ්ඩ හා සේවා ලබාගැනීමට පහසුවීම
2. රැකියා අවස්ථා ඇතිවීම
3. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වීම
4. නව ආදායම් මාර්ග බිහිවීම
5. ප්‍රජා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වීම
6. දේපළ මිලගණන් ඉහළ යාම

(වාසි දෙකක් දැක්වීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(විස්තර කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

අවසි

- 1. කුඩා ව්‍යාපාරවලට තර්ජනයක් වීම
- 2. මාර්ග තදබදය ඇතිවීම
- 3. පරිසර දූෂණය ඉහළ යාම

(අවසි දෙකක් දැක්වීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(විස්තර කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(iii) ශ්‍රීතමය පදනම මත නිර්මාණය කරන ලද සංවිධාන ව්‍යුහය යනු කුමක් දැයි පැහැදිලි කර, එහි ඇති වාසි දෙකක් හා අවාසි දෙකක් දැක්වන්න.

ව්‍යාපාර කාර්යයන් අනුව සංවිධානයේ කටයුතු, සම්පත් හා අධිකාරිය බෙදා හැරීමයි.
උදා - (මෙහෙයුම්, අලෙවි, මූල්‍ය ආදී වශයෙන්)

(ලකුණු 02)

වාසි

- 1. විශේෂීකරණය ඇතිවීම
- 2. කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළයාම
- 3. කාර්යයන් පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකිවීම / මෙහෙයුම් කටයුතු නිශ්චිත වීම
- 4. නිෂ්පාදනයේ වර්ධනයක් ඇතිවීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

අවාසි

- 1. නිශ්චිත රාමුවකට සීමාවීම
- 2. අංශ අතර සම්බන්ධීකරණය හා සමායෝජනය අපහසු වීම
- 3. සහයෝගීතාව හා සාමූහිකත්වය අඩුවීම
- 4. අංශ අතර ගැටුම් හා මතභේද ඇතිවීම
- 5. තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ගැටලු ඇතිවීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(iv) (අ) SWOT (ශ. ද. අ. ත) විශ්ලේෂණය තුළින් ව්‍යාපාරිකයකු හට ලබාගත හැකි වාසි හතරක් දැක්වන්න.

- 1. ශක්තීන් අවධාරණය කරගැනීමට
- 2. දුර්වලතා අවම කරගැනීමට
- 3. අවස්ථා භාවිතයට ගැනීමට
- 4. තර්ජන සඳහා පෙර සූදානමක් ඇතිකර ගැනීමට

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වාභාවික සම්පත් භාවිත කර ව්‍යාපාර කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා රජයෙන් බලපත්‍රයක් ලබාගත යුතු ව්‍යාපාර **හතරක්** නම් කරන්න.

1. මැණික්, මිනිරන් වැනි ධනිජ සම්පත් ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර
2. ගල්, වැලි, පස් වැනි සම්පත් ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර
3. දැව ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර
4. දුර්ලභ පැරණි හා ඖෂධ වර්ග ආශ්‍රිත ව්‍යාපාර
5. මුහුදු ආශ්‍රිත අමුද්‍රව්‍ය භාවිත කරන නිෂ්පාදන ව්‍යාපාර

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(v) (අ) සමාජ වගකීම් ඉටු කිරීම තුළින් ව්‍යාපාරයක් සඳහා ලැබෙන වාසි **හතරක්** සඳහන් කරන්න.

1. ව්‍යාපාරයේ පැවැත්ම තහවුරු වීම
2. ව්‍යාපාරයේ ප්‍රතිරූපය / කීර්තිනාමය වර්ධනය වීම
3. ව්‍යාපාරය පිළිබඳ විශ්වාසනීයත්වය තහවුරු වීම
4. ගනුදෙනුකරුවන් තෘප්තිමත් කළහැකිවීම
5. ව්‍යාපාරයේ අරමුණු හා පරමාර්ථ කරා ළඟාවීමට පහසුවීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) ව්‍යාපාර සංවිධානයක් තම ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ඉටු කළ යුතු සමාජ වගකීම් **දෙකක්** කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

1. සාධාරණ වීම - සෑම ගනුදෙනුකරුවෙකුටම සමානව සැලසීම
2. හානි අවම කිරීම - පාරිභෝගිකයාගේ ආරක්‍ෂාව තහවුරු කිරීම
3. පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් ආරක්‍ෂා කිරීම - ජාත්‍යන්තර පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් 8 ආරක්‍ෂා කිරීමට කටයුතු කිරීම
4. හාණ්ඩ සැපයීම - ගෙවන මුදලට උපරිම තෘප්තියක් ලැබෙන ඉහළ ගුණත්වයෙන් යුතු හාණ්ඩ සැපයීම
5. පාරිභෝගිකයින්ට දුන් පොරොන්දුව ඉටුකිරීම - නිෂ්පාදන පිළිබඳව ප්‍රවර්ධනයේදී පොරොන්දු වූ පරිදි කටයුතු කිරීම

(කරුණු දැක්වීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(විස්තර කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

2. (i) (අ) පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාපාර කටයුතු වර්ධනය කරලීම උදෙසා ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග **හතරක්** සඳහන් කරන්න.

1. ණය යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම
2. බදුසහන සහ බදු විරාම ලබාදීම
3. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය
4. අලෙවි පහසුකම් ලබාදීම
5. උපකාරක සේවා සැපයීම
6. රාජ්‍ය අංශයේ කාර්යයන් පෞද්ගලික අංශයට ලබාදීම
7. ව්‍යාපාරය සඳහා බලපානු ලබන සීමාවන් නිදහස් කිරීම
8. බලපානු ලබන නීති රීති සරල කිරීම
9. උපදේශන පහසුකම් ලබාදීම
10. තාක්ෂණික පහසුකම් සැපයීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) සෘජු බදු හා වක්‍ර බදු අතර වෙනස්කම් **දෙකක්** සඳහන් කර, එක් එක් බදු වර්ගය සඳහා උදාහරණය බැගින් දක්වන්න.

සෘජුබදු	වක්‍රබදු
1. විතැන් කළ නොහැක	විතැන් කළ හැක
2. ආදායම හා ඉපයුම මත අයකරයි	භාණ්ඩ හා සේවා මත අයකරයි
3. සුදුසුකම් ලබන පුද්ගල කණ්ඩායම් පමණක් ගෙවනු ලබයි	සෑම පුද්ගලයෙකුම ගෙවිය යුතුය
උදා - ආදායම් බදු	උදා - චිකතුකළ ආදායම් බදු VAT
සමාගම් බදු	තීරු බදු
රඳවා ගැනීමේ බදු	නිෂ්පාදන බදු
ප්‍රාග්ධන ලාභමත බදු	

(වෙනස්කම් දැක්වීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(උදාහරණ දැක්වීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(ii) (අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය තුළින් සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ ආයතන වෙත ලබාගත හැකි සේවා **හතරක්** සඳහන් කරන්න.

1. ප්‍රමිති පිරිවිතර ලබාගැනීමට හැකිවීම
2. පරීක්ෂණාගාර පහසුකම්
3. ජාතික හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සහතික ලබාගත හැකිවීම
4. ප්‍රමිතිකරණය හා තත්ත්ව පාලනය පිළිබඳ පුහුණු වීම්
5. පුස්තකාල සේවා ලබාගත හැකිවීම
6. පද්ධති සහතිකකරණ සේවා
7. තොරතුරු සේවා

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම උදෙසා භාවිත කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාත වර්ග දෙකක් විස්තර කරන්න.

1. හිත‍්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය -
රජයේ සුරැකුම්පත් ඇපයට තබා (ප්‍රති මිලදී ගැනුම් ගනුදෙනුවල දී) අරමුදල් ලබා ගැනීමේ දී අයකරනු ලබන පොලී අනුපාතිකය
2. හිත‍්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය -
රජයේ සුරැකුම්පත් වල ආයෝජන කිරීමේ දී (ප්‍රති විකුණුම් ගනුදෙනු වලදී) ගෙවනු ලබන පොලී අනුපාතිකය
3. බැංකු පොලී අනුපාතිකය -
මහ බැංකුව වාණිජ බැංකුවලට ණය ලබා දීමේ දී (අත්තිකාරම් ප්‍රදානය කිරීමේදී) අයකරන පොලී අනුපාතිකය
4. ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අවශ්‍යතා අනුපාතිකය -
වාණිජ බැංකු විසින් තම තැන්පතු සඳහා මහ බැංකුවේ තැන්පතු කළ යුතු සංචිත අවශ්‍යතා

(හම් කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)
 (විස්තර කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(iii) අන්තර්ජාතික වශයෙන් පිළිගත් පාරිභෝගික වගකීම් හතරක් සඳහන් කර, ඒවා පැහැදිලි කරන්න.

1. විචාරාත්මක දැනුවත්භාවය -
භාණ්ඩ හා සේවාවන්ගේ තත්ත්වය සහ මිල පිළිබඳ ප්‍රශ්න කිරීම සහ සෝදිසියෙන් සිටීම
2. ක්‍රියා කිරීම / සක්‍රීය සහභාගිත්වය -
යුක්ති සහගත සහ සාධාරණ ගනුදෙනු සඳහා ක්‍රියාකිරීම පාරිභෝගික අයිතීන් සහ ආධිපත්‍යය තහවුරු කිරීමට ක්‍රියා කිරීම
3. සාමාජීය සැලකිලිමත්බව -
අපගේ පරිභෝජන රටාව අනෙකුත් ජනයා හා කණ්ඩායම් කෙරෙහි ඇතිකරන හානිය පිළිබඳව දැනුවත්වීම
4. පාරිසරික සැලකිලිමත් බව -
වර්තමානයේ දී හා අනාගතයේ දී ස්වභාවික සම්පත් සංරක්‍ෂණය සහ ආරක්‍ෂණය තහවුරු කිරීම සඳහා අපගේ පරිභෝජන රටාවන්ගෙන් ඇතිකරන ප්‍රතිඵල පරිසරයට බලපාන ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධ කරගැනීම
5. සහයෝගීතාව -
පාරිභෝගික අයිතීන් හා අවශ්‍යතා ආරක්‍ෂණය හා ප්‍රවර්ධනයට සහ සාමූහිකව සංවිධානය වීම

(හම් කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)
 (පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(iv) විධිමත් ව්‍යාපාර සංවිධානයක් අවිධිමත් ව්‍යාපාර සංවිධානයකින් වෙන් කර හඳුනාගත හැකි ලක්ෂණ හතරක් විස්තර කරන්න.

1. හිඟවීම් වූ හිඟි හා රෙගුලාසි පැවතීම
2. වැඩ බෙදාහැරීම හා ඒ පිළිබඳව විශේෂඥතාවයක් පැවතීම
3. පරමාර්ථ හා ප්‍රතිපත්ති හිඟවීම් වීම
4. පුද්ගල කාර්යයන් හි සීමාවක් පැවතීම
5. තොරතුරු ගලා යාම ක්‍රමානුකූල වීම
6. ප්‍රධානියාගේ දැඩි සුපරීක්ෂණය

(කරුණු පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 01 x 4 = ලකුණු 04)

(v) (අ) ශ්‍රී ලංකා රජය ව්‍යාපාර කටයුතුවල නියුක්ත වීම කෙරෙහි බලපාන හේතු දෙකක් උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරන්න.

1. පෞද්ගලික අංශයේ අහිතකර වෙළඳපොළ තත්ත්වය පාලනයට
උදා - පොදු ප්‍රවාහන කටයුතු, සන්නිවේදන කටයුතු ආදිය
2. ඒකාධිකාරී ආයතන බිහිවීම වළකාලීමට
උදා - රක්ෂණය, මූල්‍ය ආදී ක්ෂේත්‍ර
3. පොදු ජනතාවට අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීමට
උදා - අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය වැනි
4. සම්පත් නාස්තිය අවම කරගැනීමට
උදා - ජලය, විදුලිය වැනි සේවා
5. ලාභ නොමැති පෞද්ගලික අංශය අත නොගසන වැදගත් මනාපරිමාණ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම පවත්වාගෙන යාමට
උදා - ජල විදුලි බලාගාර, ජලාශ යෝජනා ක්‍රම වැනි

(කරුණු 2 ක් උදාහරණ සහිතව දැක්වීමට ලකුණු 02)

(ආ) රාජ්‍ය සංවිධාන පෞද්ගලිකරණය කිරීම තුළින් මහජනතාවට ලැබිය හැකි වාසි දෙකක් හා අවාසි දෙකක් ලියන්න.

වාසි

1. කාර්යක්ෂමතා වර්ධනය
2. නවෝත්පාදන වර්ධනය
3. තරගකාරීත්වය වර්ධනය
4. දේශපාලන මැදිහත්වීම අඩුවීම

අවසාන

1. මිල වැඩිවීම
2. රජයේ පාලනයෙන් බැහැර වීම නිසා සම්පත් නාස්තිය වැඩිවීම
3. රජයේ ආදායම අඩුවීම තුළින් මහජනතාවට ලැබෙන සේවා හා පහසුකම් අඩුවීම
4. සුබසාධන භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම අඩුවීම

(එක් දෙකට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(අවසාන දෙකට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

3. (i) “ශ්‍රී ලංකාව තුළ කාන්තා ව්‍යවසායකයින් සීමිත ය.” කාන්තා ව්‍යවසායකත්ව සහභාගිත්වය වර්ධනය කරලීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග හතරක් විස්තර කරන්න.

1. කාන්තා ව්‍යවසායකයන් සඳහා මූලික ණය යෝජනා ක්‍රම හඳුන්වා දීම
2. ව්‍යවසායකත්වය තුළින් ව්‍යාපාරික ලොව ජයගත් කාන්තාවන් පරමාදර්ශී වර්ත ලෙස හඳුන්වා දීම
3. කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය පිලිබඳව වූ දැනුම හා ආකල්ප පාසල් අධ්‍යාපනය තුළට ඇතුළත් කිරීම
4. කාන්තා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන ආයතන පිහිටුවීම
5. කාන්තා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන ප්‍රතිපත්ති ඇතිකිරීම
6. සමාජීය ආකල්ප වෙනස් කිරීම
7. පවුලේ වගකීම් ඉටුකිරීමට විකල්ප විසඳුම් හඳුන්වා දීම (උදා - දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන වැනි)
8. කාන්තා ව්‍යවසායකයින්ගේ නිෂ්පාදිත සඳහා සුරක්ෂිත වෙළඳපොලක් හඳුන්වා දීම

(ලකුණු 01 x 4 = ලකුණු 04)

(ii) සිරිමලී විසින් තම ප්‍රදේශයේ බහුලව ලබාගත හැකි කෙසෙල් කෙඳි භාවිත කර කාන්තා අත් බෑග්, හිස්වැසුම් හා වෙනත් විසිතුරු නිර්මාණ නිපදවීමේ ආයතනයක් රු. 50 000ක

(i) මුදලක් ආයෝජනය කර ආරම්භ කරන ලදී. ඇය විසින් තම ප්‍රදේශයේ රැකියා විරහිත තරුණියන් නිදෙනකුට එම නිෂ්පාදන පිළිබඳ පුහුණුවක් ලබාදීමෙන් අනතුරුව දෛනිකව රු. 800 බැගින් ගෙවීමේ පදනම මත සේවයට බඳවා ගන්නා ලදී. එසේම තම නිෂ්පාදන සංචාරක හෝටල් තුළ අලෙවි කිරීමට ද කටයුතු සිදු කරන ලදී. මෙම සිද්ධිය තුළ ඇති සමාජීය හා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ මොනවා දැයි දක්වන්න.

1. දේශීය සම්පත් භාවිතය
2. නව රැකියා අවස්ථා උත්පාදනය
3. නව ආදායම් අවස්ථා බිහිවීම
4. ජනතාවගේ ජීවන මට්ටම ඉහළයාම
5. නව වෙළෙඳපොළවල් සංවර්ධනය වීම
6. නව භාණ්ඩ පරිභෝජනයට අවස්ථාව හිමිවීම

(ලකුණු 01 x 4 = ලකුණු 04)

(iii) (අ) 'ක්ෂණික ප්‍රතිචාර කේත' (Quick Response Code) භාවිතය මගින් ව්‍යාපාරිකයකුට ලබාගත හැකි වාසි දෙකක් දක්වන්න.

1. පාරිභෝගික විශ්වාසය ඉහළ යාම
2. ආයතනයේ විකුණුම් ප්‍රමාණය වැඩි වී ලාභය ඉහළ යාම
3. භාණ්ඩ පිළිබඳ තොරතුරු ඉක්මණින් ලබාගත හැකිවීම
4. පාරිභෝගිකයාට අන්තර්ජාලය හරහා මෙම කේතය මගින් සියලු විස්තර ලබාගත හැකි හෙයින් භාණ්ඩය පිළිබඳ ප්‍රවර්ධන වියදම අවම වීම
5. වෙළෙඳ ප්‍රචාරණ ක්‍රමයක් ලෙස යොදාගත හැකිවීම
6. ගනුදෙනු වේගවත් වීම

(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

(ආ) විද්‍යුත් මුදල් පසුම්බිය (e-wallet) භාවිත කර ජංගම දුරකථනයකින් ගනුදෙනු සඳහා මුදල් ගෙවීමේ දී පුද්ගලයකු විසින් සපුරා තිබිය යුතු මූලික කරුණු දෙකක් දක්වන්න.

1. විද්‍යුත් මුදල් පසුබිම් යෙදවුම (E - wallet application) බාගත (download) කරගැනීම
2. පෞද්ගලික තොරතුරු (හම, විද්‍යුත් තැපැල් ලිපිනය, ජංගම දුරකතන අංකය ආදී) ඇතුළත් කිරීම
3. පෞද්ගලික හැඳුනුම් අංකය (Personal Identification Number (PIN)) සකස්කර ගැනීම
4. හරපත හෝ ණයපත විද්‍යුත් මුදල් පසුම්බිය සමග සම්බන්ධ කර ගැනීම

(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

(iv) (අ) ගනුදෙනුකරුවන් වෙත වාණිජ බැංකු මගින් ලබාදෙන ණය, කාලය අනුව වර්ග කරන ආකාර දෙක උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න.

1. කෙටිකාලීන බැංකු ණය - වර්ෂයකට වඩා අඩු කාලයක් සඳහා ලබාදෙන බැංකු ණය
2. දිගුකාලීන බැංකු ණය - වර්ෂයකට වඩා වැඩි කාලයක් සඳහා ඇප සුරැකුම් මත ලබා දෙන ව්‍යාපාරික ණය, නිවාස ණය, දේපල ණය වැනි

(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ස්වයං රැකියා උත්පාදන ණය යෝජනා ක්‍රමයෙහි (SEPI) අරමුණු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

1. ස්වයං රැකියා ආරම්භ කිරීම සඳහා ණය ලබාදීම
2. පිළිගත් ශ්‍රී ලාංකික වෘත්තීය පුහුණු අධ්‍යාපන ආයතන තුළින් පුහුණුව ලැබූ තරුණයන්ට ස්වයං ව්‍යාපාර ඇරඹීම සඳහා මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදීම.

(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

(v) (අ) ශ්‍රී ලංකා රක්ෂණ නියාමන කොමිෂන් සභාවේ කාර්ය **හතරක්** සඳහන් කරන්න.

1. රක්ෂණ සමාගම් ලියාපදිංචි කිරීම
2. රක්ෂණ බ්‍රෝකර්වරුන් ලියාපදිංචි කිරීම
3. රක්ෂණ සමාගම්වල ලියාපදිංචිය අත්හිටුවීම
4. රක්ෂණ අරමුදල් ආයෝජනය පිළිබඳ කඩඉම් නියම කිරීම
5. රක්ෂණ ක්‍රමාන්තය විධිමත් කිරීම හා සංවර්ධනයට රජයට උපදෙස් දීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) ප්‍රතිරක්ෂණය තුළින් රක්ෂකයාට හා රක්ෂිතයාට ලැබෙන වාසි **දෙක** බැගින් සඳහන් කරන්න.

රක්ෂකයාට

1. දැරීමට සිදුවන අවදානම අවම වීම
2. වන්දි ගෙවීම පහසුවීම
3. වගකීම බෙදී යාම
4. විශාල වටිනාකම් සහිත අවදානම් භාරගත හැකිවීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

රක්ෂිතයාට

1. රක්ෂණ වාරික මුදල අඩුකර ගතහැකිවීම
2. වන්දි ලැබීම ස්ථිර වීම
3. ඉහළ වටිනාකමක් සහිත වත්කම් පවත්වා ගෙනයාමට හැකිවීම

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

4. (i) ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය ප්‍රවාහන සේවයේ ඇති දුර්වලතා හතරක් දක්වා, එක් එක් දුර්වලතාවය මඟහරවා ගැනීමට විසඳුම් යෝජනා කරන්න.

ගැටළුව	යෝජනාව
1. දුම්රිය මාර්ග දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත නොවීම.	දුම්රිය මාර්ග ඇති කිරීම හා ව්‍යාප්ත කිරීම.
2. ගමනාන්තය දක්වා යොදාගත නොහැකි නිසා වෙනත් ප්‍රවාහන ක්‍රම යොදාගැනීමට සිදුවීම.	ගමනාන්තය දක්වා යොදාගත හැකිවන සේ අනෙකුත් ප්‍රවාහන මාධ්‍යයක් සමඟ සම්බන්ධ කිරීම.
3. අවශ්‍ය ඕනෑ වේලාවක දී සේවය ලබාගත නොහැකි වීම.	දුම්රිය ධාවනය වන වාරගණන වැඩි කිරීම.
4. විදුලි සංඥා ඇණ නිරිම, දුම්රිය මාර්ග අඩලත් වීම, ආදිය නිසා ප්‍රමාද ඇතිවීම.	සංඥා පද්ධති වැඩි දියුණු කිරීම, නව තාක්ෂණික ක්‍රම යොදාගැනීම, දුම්රිය මාර්ග හොඳින් නඩත්තු කිරීම.
5. භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේ දී ඒවාට හානි සිදුවීම.	භාණ්ඩ පැටවීම හා බැස සඳහා නවීන තාක්ෂණික උපකරණ යොදාගැනීම
6. භාණ්ඩ හා මගීන් ප්‍රවාහනයට අවශ්‍ය පහසුකම් අඩුවීම.	දුම්රිය මැදිරි නවීකරණය කිරීම හා විවිධ භාණ්ඩවලට ගැලපෙන පරිදි දුම්රිය මැදිරි යොදාගැනීම.

(ගැටලු 4 ක් නම් කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)
 (යෝජනා 4 ක් සඳහන් කිරීමට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

- (ii) (අ) ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා සන්නිවේදනය වැදගත් වන ආකාර දෙකක් සඳහන් කරන්න.

1. වෙළෙඳ ගණුදෙනුවලදී අදාළ පාර්ශවයන් අතර අදහස් හුවමාරු කරගැනීම සඳහා.
2. සේව්‍ය සේවක, සේවක සේවක සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම සඳහා.
3. අලෙවි ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා.
4. මානව හා භෞතික සම්පත් මනාව කළමනාකරණය සඳහා.
5. ප්‍රාග්ධනය සම්පාදනය කරගැනීම සඳහා.
6. පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු සඳහා.

(කරුණු 2 ට ලකුණු $1 \times 2 =$ ලකුණු 02)

(ආ) පණිවිඩයක් වාචිකව සන්නිවේදනය කිරීමේ දී එය වෙනස් වීමට බලපාන හේතු දෙකක් දක්වන්න.

1. භාෂාව තේරුම් නොගැනීම.
2. අදහස් නිවැරදිව ප්‍රකාශ නොකිරීම.
3. පණිවිඩය නිවැරදිව තේරුම් නොගැනීම.
4. පණිවිඩය ලබන්නා වී පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකිරීම.
5. ශ්‍රවණයේ දී බාධා සිදුවීම.
6. අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේදී එය වේගවත්ව සිදුකිරීම.
7. විශාල තොරතුරු ප්‍රමාණයක් එකවර ප්‍රකාශ කිරීම.
8. ප්‍රමාණවත් ලෙස තොරතුරු ඉදිරිපත් නොකිරීම.

(කරුණු 2 ට ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

(iii) (අ) විද්‍යුත් සන්නිවේදනය මගින් ව්‍යාපාරිකයකුට හිමිවන වාසි හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. පිරිවැය අවම වීම.
2. වේගවත් බව.
3. ගෝලීය වශයෙන් පණිවිඩ හුවමාරු කළ හැකිවීම.
4. ලිය කියවීමේ භාවිතය අවම කරගත හැකිවීම.
5. පුළුල් පරාසයක තොරතුරු හුවමාරු කරගත හැකිවීම.
6. එකවර විශාල පිරිසකට තොරතුරු සන්නිවේදනය කළ හැකිවීම.
7. ප්‍රතිචාර ක්ෂණිකව ලබාගත හැකිවීම.
8. ප්‍රවර්ධන කටයුතු පහසුවීම.
9. විවිධ ස්වරූපයේ විශාල තොරතුරු ප්‍රමාණයක් ක්ෂණිකව හුවමාරු කරගත හැකිවීම.

(ලකුණු 1/2 x 4 = ලකුණු 02)

(ආ) දේශීය වෙළෙඳාමේ ප්‍රධාන ප්‍රභේද දෙක දක්වා, ඒවා අතර ඇති වෙනස්කම් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

1. සිල්ලර වෙළෙඳාම
2. තොග වෙළෙඳාම

(ලකුණු 1/2 x 2 = ලකුණු 01)

වෙනස්කම්

සිල්ලර වෙළෙඳාම	තොග වෙළෙඳාම
1. අවසාන පරිභෝජනය සඳහා භාණ්ඩ විකිණීම සිදුකරයි.	හැවත විකිණීම සඳහා භාණ්ඩ විකිණීම සිදුකරයි.
2. සාපේක්ෂව මිල වැඩිය.	සාපේක්ෂව මිල අඩුය.
3. හුවමාරුවන භාණ්ඩ තොග ප්‍රමාණය අඩුය.	හුවමාරු වන භාණ්ඩ තොග ප්‍රමාණය වැඩිය.
4. තරඟකාරීත්වය වැඩිය.	තරඟකාරීත්වය අඩුය.
5. සීමිත ප්‍රදේශයක ව්‍යාප්තව ඇත.	වෙළෙඳපොල ව්‍යාප්තිය වැඩිය.
6. භාණ්ඩ වර්ග වැඩි ගණනක් විකුණයි.	සීමිත භාණ්ඩ වර්ග පමණක් විකුණයි.
7. සාපේක්ෂව ආයෝජන ප්‍රාග්ධනය අඩුය.	සාපේක්ෂව ආයෝජන ප්‍රාග්ධනය වැඩිය.

(ලකුණු 1/2 x 2 = ලකුණු 01)

(iv) “ශ්‍රී ලංකාව තුළ වර්තමානයේ දී ස්වයං සේවා වෙළෙඳාම ජනප්‍රිය වෙමින් පවතී.” මෙම වෙළෙඳාම මගින් වෙළෙඳන්දන්ට හා පාරිභෝගිකයින්ට අත්වන වාසි දෙකක් හා අවාසි දෙකක් දක්වන්න.

වෙළෙඳන්දාට

1. සේවකයන් සංඛ්‍යාව අඩුකර ගත හැකිවීම.
2. විවෘතව තබන කාලය තුළ වැඩි අලෙවියක් කළ හැකිවීම.
3. පාරිභෝගිකයන් ආකර්ෂණය කරගැනීම පහසුවීම.

(ලකුණු 1/2 x 2 = ලකුණු 01)

අවාසි

1. විශාල ප්‍රාග්ධනයක් අවශ්‍ය වීම.
2. ආරක්ෂණ වියදම් වැඩිවීම.
3. භාණ්ඩ සොරාගැනීම් වැඩිවීම.

(ලකුණු 1/2 x 2 = ලකුණු 01)

පාරිභෝගිකයාට

වාසි

1. පාරිභෝගිකයාට නිදහස් පරිසරයක තම භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමට කටයුතු කළ හැකිය.
2. තෝරාගැනීමේ නිදහස.
3. ක්ෂණිකව මිලදී ගැනීම කළ හැකිවීම.

(ලකුණු 1/2 x 2 = ලකුණු 01)

අවාසි

1. අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා අඩුවීම.
2. අනවශ්‍ය දේ මිලදී ගැනීමට පෙළඹීම.
3. නිවෙස් කරා බෙදා හැරීමක් නොමැතිවීම.

(ලකුණු 1/2 x 2 = ලකුණු 01)

(v) (අ) විදේශ වෙළෙඳාමේ දී භාවිත වන තීරුබදු නොවන බාධක දෙකක් විස්තර කරන්න.

1. ආනයන සීමාකිරීම / පංගු කිරීම - තෝරාගත් භාණ්ඩ ආනයනය සඳහා සීමා පැනවීම.
2. අපනයන සීමාකිරීම / පංගු කිරීම - තෝරාගත් භාණ්ඩ අපනයනය සඳහා සීමා පැනවීම.
3. ආනයන අපනයන තහනම් කිරීම - සමහර රටවල් වලට හා සමහර භාණ්ඩ සඳහා අපනයන ආනයන අත්හිටුවීම.
4. වෙළෙඳ ගිවිසුම් - ද්වි පාර්ශ්වික හා බහු පාර්ශ්වික වෙළෙඳ ගිවිසුම් නිසා ආනයන අපනයන සීමාවීම.
5. දැඩි විනිමය ප්‍රතිපත්ති - විදේශ විනිමය ගැටළු පවතින විට විදේශ විනිමය ගණුදෙනු සඳහා දැඩි හිනි රිති පැනවීම.

(කරුණු 2 ක් විස්තර කිරීමට ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

(ආ) හානි රක්ෂණ ලිපියක් නිකුත් කිරීමේ අරමුණ පැහැදිලි කරන්න.

දූෂ්‍ය නොහානිකව නිකුත් කිරීමේ තත්වයක් ඇතිවිටකදී එම භාණ්ඩ තොගයේ අනාගත සියලු අවදානම් අපනයනකරු භාරගන්නා බව සඳහන් කරමින් පාරිශුද්ධ නොහානි පතක් ලබාගැනීම සඳහා නැවේ කපිතාන් වෙත ඉදිරිපත් කරන ලියවිල්ලයි.

(ලකුණු 02)

II කොටස

5. (i) (අ) තොග පාලනය සඳහා භාවිත කරනු ලබන 'ABC විශ්ලේෂණය' විස්තර කරන්න.

ගබඩාවක ඇති අයිතම ඒවායේ වටිනාකම හා අවශ්‍ය ඉඩකඩ අනුව A, B, C ලෙස වර්ග කර තොග පාලනය කිරීමයි.

- A - වටිනාකම වැඩි හා අඩු ඉඩකඩ
- B - මධ්‍යස්ථ වටිනාකම හා මධ්‍යස්ථ ඉඩකඩ
- C - අඩු වටිනාකම හා වැඩි ඉඩකඩ

(ඉහත පරිදි සම්පූර්ණ පිළිතුරකට ලකුණු 02)

(ආ) භාණ්ඩයක ගුණත්වය තීරණය කිරීමේ දී නිෂ්පාදකයා හා පාරිභෝගිකයා විසින් සලකා බලනු ලබන සාධක දෙක බැගින් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

නිෂ්පාදකයා

1. පාරිභෝගිකයා රඳවා ගැනීමට හැකිවීම.
2. තම භාණ්ඩය පිළිබඳව පාරිභෝගිකයා තුළ සන්නම් පක්ෂපාතිත්වය ඇතිකිරීම.
3. තාක්ෂණික ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම.
4. ආයෝජනයට ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිලාභයක් ලැබීම.
5. ප්‍රමිතියෙන් යුත් අමුද්‍රව්‍ය භාවිත කිරීම.

(ලකුණු 1/2 x 2 = ලකුණු 01)

පාරිභෝගිකයා

1. ගෙවනු ලබන මුදලට ප්‍රමාණවත් තෘප්තියක් ලැබීම.
2. භාණ්ඩය දෝශවලින් තොරවීම.
3. තම කාර්යයට ගැලපෙන බව.
4. කල්පැවැත්ම හා මෝස්තරය.
5. විශ්වාසවන්ත බව.
6. ආරක්ෂිත බව.
7. ප්‍රමිතියට අනුකූලව ගබඩා කර තිබීම.
8. නිෂ්පාදිතය ප්‍රමිතියට අනුකූල බව.

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(ii) රස කැවිලි නිෂ්පාදනය කර බෙදාහරින අම්ලා, තම නිෂ්පාදන සඳහා සුදුසු සන්නමක් නිර්මාණය කිරීමට අදහස් කරයි. මෙහි දී ඇය විසින් සැලකිය යුතු ලක්ෂණ හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. කෙටි හා සරල වීම.
2. උච්චාරණය හඳුනාගැනීම හා මතක තබාගැනීම පහසුවීම.
3. නිෂ්පාදනයේ මූලික ගුණාංග, ප්‍රයෝජ්‍යතාව පිළිබඳව අදහසක් ඇඟවීම.
4. පහසුවෙන් වෙනත් භාෂාවකට පරිවර්තනය කළ හැකිවීම.
5. තරඟකරුවන්ගේ සන්නම්වලට වඩා වෙනස් සන්නමක් විය යුතුවීම.
6. කිසියම් සංස්කෘතියක් නියෝජනය නොවීම.
7. සුවිශේෂී වීම.

(ලකුණු 01 x 4 = ලකුණු 04)

(iii) (අ) ප්‍රචර්ධන ක්‍රමයක් ලෙස පෞද්ගලික අලෙවිය වඩාත් උචිතවන අවස්ථා හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. විශාල වටිනාකමකින් යුත් හා සංකීර්ණ සේවා අවශ්‍යතා ඇති භාණ්ඩ අලෙවියේ දී.
2. පාරිභෝගිකයා සමඟ සෘජු සම්බන්ධතා පවත්වා ගතයුතු භාණ්ඩ අලෙවියේදී.
3. නව භාණ්ඩ අලෙවියේදී.
4. භාණ්ඩයට ඇති ඉල්ලුම අඩු වූ අවස්ථාවලදී.
5. පාරිභෝගිකයාගේ විශේෂ අවධානය භාණ්ඩය සඳහා ලබා ගතයුතු අවස්ථාවලදී.
6. විශේෂ උපදෙස් සැපයිය යුතු භාණ්ඩ අලෙවියේදී.

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) ශීත කළ ආහාර සඳහා බෙදාහැරීමේ මාර්ගයක් තෝරාගැනීමේ දී සලකා බැලිය යුතු සාධක හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. වෙළෙඳපොලේ ස්වභාවය.
2. ඉල්ලුමේ ස්වභාවය.
3. තරඟකරුවන්ගේ බෙදාහැරීමේ මාර්ග.
4. නිෂ්පාදකයාගේ ශක්තීන්.

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(iv) මංගත (online) මිලට ගැනුම් ක්‍රමයෙන් පාරිභෝගිකයාට ඇති වාසි දෙකක් හා සීමා දෙකක් විස්තර කරන්න.

වාසි -

1. භාණ්ඩ තෝරාගැනීමට පුලුල් ඉඩකඩක් පැවතීම.
2. පහසුවෙන් හා ඉක්මනින් ඇණවුම් කළ හැකිවීම.
3. දවසේ පැය 24 පුරාම ගනුදෙනු කළ හැකිවීම.
4. හිඟපාදිතයේ මිල මට්ටම සාපේක්ෂව අඩුවීම.

(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

සීමා -

1. අන්තර්ජාල පහසුකම් සෑම ප්‍රදේශයකම ව්‍යාප්තව නොමැති වීම.
2. භාවිතය පිළිබඳ සෑම පාරිභෝගිකයෙකුම දැනුවත් නොවීම.
3. ගෙවීම් පියවීමේදී විවිධ ගැටලු මතුවීම.
4. බදු අයකිරීම් වැනි හිතීමය සීමාවන්.
5. විද්‍යුත් ක්‍රම පිළිබඳව පාරිභෝගිකයන් තුළ විශ්වාසයක් නොමැතිවීම.
6. පරිගණක පද්ධති ආශ්‍රිතව වංචා හා දූෂණ ඇතිවීම.

(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

(v) (අ) මුදල් අයවැය ලේඛනයක් පිළියෙල කිරීම තුළින් ලබාගත හැකි වාසි දෙකක් විස්තර කරන්න.

1. අනාගතයේ දී මුදල් අතිරික්තයක් වේ නම් විය කල්තබා දැන ගත හැකිවීමෙන් වම මුදල් ඵලදායීව ආයෝජනය කළහැකිවීම.
2. අනාගතයේදී මුදල් උගුණතාවයක් වේනම් විය කල්තබා දැනගෙන ඊට මුහුණ දීමට සුදානම් විය හැකිවීම.
3. සත්‍ය මුදල් ක්‍රියාකාරිත්වය හා සැසඳීම මගින් මුදල් පිළිබඳ සැලසුම්කරණය හා පාලනය පහසුවීම.
4. ව්‍යාපාරික ණය ලබාගැනීම, ව්‍යාපාරයේ අනාගත මූල්‍ය තත්ත්වය තහවුරු කිරීම සඳහා ඉවහල් වීම.
5. ඕනෑම අවස්ථාවකදී ව්‍යාපාරයේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳව තොරතුරු ලබා ගතහැකිවීම.

(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

(ආ) “කෙටිකාලීන මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග මගින් ලද අරමුදල් දිගුකාලීන ආයෝජනවල යෙදවීම ව්‍යාපාරයකට අවාසිදායක විය හැකි ය.” එසේ වීමට හේතු දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.

1. කෙටි කාලීන අරමුදල් කෙටි කාලයකින් ආපසු ගෙවිය යුතු වුවද දිගුකාලීන ආයෝජනවලින් ප්‍රතිලාභ ලැබීමට දිගු කාලයක් ගතවීම.
2. දිගුකාලීන ආයෝජන නිසා ව්‍යාපාරයේ ද්‍රවශීලතා ගැටලු ඇතිවීම නිසා මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරීත්වයට බාධා ඇතිවීම.
3. කාරක ප්‍රාග්ධන උග්‍රණතා ඇතිවීමෙන් ආයතනයේ කටයුතු වල කාර්යක්ෂමතාව පහළ යාම.

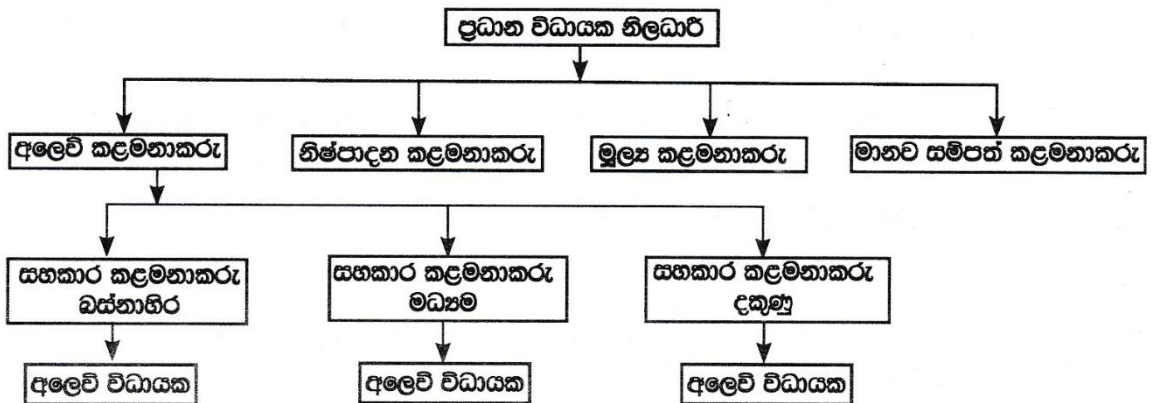
(ලකුණු 01 x 2 = ලකුණු 02)

6. (i) ගැටලුවකට විසඳුම් ලබාදීමේ දී විවිධ විකල්ප ඇගයීමෙන් පසුව හොඳ ම විකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම කළ යුතු වේ. ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පියවර තුළ ඇතුළත් විය යුතු කාර්ය හතරක් පැහැදිලි කරන්න.

- ගැටළුව විසඳීම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග අනුව විධාන දීම.
- ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය සම්පත් ලබා ගැනීම.
- විවිධ පුද්ගලයන් අතර සම්පත් කාර්යයන් බෙදාහැරීම.
- අයවැය ලේඛන පිළියෙල කිරීම.

(ඉහත ආකාරයට පැහැදිලි කිරීම් සහිත කරුණකට ලකුණු 01 x 4 = ලකුණු 04)

(ii) පහත දැක්වෙන්නේ සංවිධාන සටහනක කොටසකි.

(අ) ‘පාලන අවකාශය’ යන්න පැහැදිලි කර, දී ඇති සංවිධාන සටහන අනුව අලෙවි කළමනාකරුගේ පාලන අවකාශයේ තරම දක්වන්න.

- එක් කළමනාකරුවකුට සෘජුව වාර්තා කරනු ලබන සහයකයන් සංඛ්‍යාව පාලන අවකාශය වේ.

(ලකුණු 01)

- පුළුල් පාලන අවකාශයයි.

(ලකුණු 01)

(ආ) ඉහත සංවිධානයෙහි දෙපාර්තමේන්තුකරණ පදනම හඳුනාගෙන, එහි වාසි දෙකක් දක්වන්න.

ශ්‍රිතමය පදනම

(ලකුණු 01)

වාසි -

- කාර්යය සීමා පථය හඳුනාගත හැකි වීම.
- වගකීම හා වගවීම පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකි වීම.
- දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යක්ෂමතාව හා සපුරාලියාව ඇගයීම පහසුවීම.
- එක් එක් දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යය සාධනය මැනීමට පහසුවීම.
- සුපරීක්ෂණය පහසුවීම.

(ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(iii) (අ) මූල්‍යමය නොවන අභිප්‍රේරණ ක්‍රම හතරක් නම් කරන්න.

- සේවකයන් පුහුණු කිරීම.
- උසස්වීම් ලබාදීම.
- රැකියා සුරක්ෂිතබව ඇති කිරීම.
- යෝග්‍ය වැඩ පරිසරයක් ලබා දීම.
- නවීන උපකරණ සැපයීම.
- සෞඛ්‍ය, නිවාස, ආහාරපාන, නිල ඇඳුම් ලබා දීම.
- කළමනාකරණයට සේවකයන් සම්බන්ධ කරගැනීම.
- විනෝද වාරිකා, විනෝද වැඩසටහන්, ක්‍රීඩා පහසුකම් සංවිධානය කිරීම.
- සේවකයන් ඇගයීම.
- සම්මාන පිරිනැමීම.
- සේවක සවිඛල ගැන්වීම.

(කරුණකට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(ආ) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නායකත්ව ශෛලිය තුළ ඇති හිතකර ලක්ෂණ දෙකක් හා අහිතකර ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

හිතකර ලක්ෂණ

- අනුගාමික අදහස් සැලකිල්ලට ගැනීම.
- බලතල විමධ්‍යගත වීමක් දැකිය හැකි වීම.
- සේවක අභිප්‍රේරණයක් සිදුවීම.
- තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහය නොඅඩුව ලැබීම.
- සියළු පාර්ශවයන්ගේ සාමූහික බැඳීමක් ඇතිවීම.

(කරුණකට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

අහිතකර ලක්ෂණ

- තීරණ ගැනීම ප්‍රමාද වීම.
- තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රමාද වීම
- අභ්‍යන්තර රහස්‍ය තොරතුරු පිටතට යෑම.

(කරුණකට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 2 =$ ලකුණු 01)

(iv) (අ) ‘සහගාමී පාලනය’ සහ ‘පසු පෝෂණ පාලනය’ යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න.

සහගාමී පාලනය

ආයතනයක වැඩකටයුතු සිදුවන අතරතුර විචලනයන් වළක්වා ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමයි.

(ලකුණු 01)

පසුපෝෂණ පාලනය

ආයතනයක අපේක්ෂිත කාර්යය හා සත්‍ය කාර්යඵල අතර ඇති විචලන නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමයි.

(ලකුණු 01)

(ආ) ව්‍යාපාර සංවිධානයකට පර්යේෂණය හා සංවර්ධනය වැදගත් වීමට හේතු හතරක් සඳහන් කරන්න.

1. නිෂ්පාදිතයේ ගුණත්වය ඉහළ නැංවීමට.
2. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිවීමට.
3. නිෂ්පාදන පිරිවැය අඩුකරගත හැකිවීමට.
4. නව භාණ්ඩ හා සේවා හඳුන්වා දියහැකි වීමට.
5. අපතේ යාම් අවම කිරීමට හෝ ඉහත කිරීමට.
6. පාරිභෝගික තෘප්තිය ඉහළ නැංවිය හැකිවීමට.
7. නව තාක්ෂණ ක්‍රම භාවිත කළ හැකි වීමට.

(කරුණකට ලකුණු $\frac{1}{2} \times 4 =$ ලකුණු 02)

(v) “මෝටර් රථ නිෂ්පාදනයේ දී වැඩි වශයෙන් යොදාගනුයේ ප්‍රවාහ නිෂ්පාදන ක්‍රමයයි.” මෙම ක්‍රමය මෝටර් රථ නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිත කිරීමෙන් ලැබෙන වාසි හතරක් පැහැදිලි කරන්න.

1. නිපදවන ඒකක සංඛ්‍යාව වැඩි නිසා ඒකක පිරිවැය අඩුවීම මගින් ආර්ථික පිරිමැසුම් ලබාගත හැකිවීම.
2. අවම සේවක සංඛ්‍යාවක් මගින් නිෂ්පාදන ප්‍රවාහය පාලනය කළ හැකි වීම නිසා සේවක සංඛ්‍යාව අඩුකරගත හැකි වීම.
3. සමස්ථ වෙළෙඳපොල පිළිබඳ අවධානය යොමුකළ හැකි බැවින් වෙළෙඳපොල ව්‍යාප්ත කරගත හැකි වීම.
4. නවීන තාක්ෂණය පහසුවෙන් යොදාගත හැකිවීමෙන් නිෂ්පාදනයේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිකරගත හැකි වීම.
5. මහා පරිමාණ නිෂ්පාදනය නිසා වෙළෙඳපොල ඒකාධිකාරයක් නිර්මාණය කිරීම පහසු වීම.
6. තරඟකාරීත්වයට පහසුවෙන් මුහුණදිය හැකි වීම.

(කරුණකට ලකුණු $1 \times 4 =$ ලකුණු 04)

7. (i) (අ) 'මූලික ප්‍රසිද්ධ නිකුතුවක්' (IPO) යනුවෙන් අදහස් කරනුයේ කුමක් ද?

සමාගමක් පළමුවරට කොටස් හිකුත් කිරීමක් මගින් මහජනයාට දායක වීමට ඇරඹීම කර සමාගම කොටස් වෙළෙඳපලේ ලැයිස්තුගත වීමයි.

(සම්පූර්ණ පිළිතුරකට ලකුණු 02)

(ආ) රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය තුළින් ආයෝජකයකු වෙත ලැබෙන වාසි දෙකක් විස්තර කරන්න.

- ඉහළ පොලියක් ලැබීම.
- සුරැකුම්පත් ධන ඉහළ මට්ටමක පැවතීම.
- අවශ්‍යවිට විකුණාගත හැකිවීමෙන් දුර්වලතාව ඉහළ මට්ටමක පැවතීම.
- වටිම්ම ආයතනයකට ඉදිරිපත්කර ඕනෑම විටක සුරැකුම්පත් වටිම්මකර මුදල් ලබාගත හැකි වීම.

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

(ii) කොළඹ කොටස් හුවමාරුවෙහි ගනුදෙනු වන සුරැකුම්පත් වර්ග හතරක් නම් කර, ඒවා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

1. සාමාන්‍ය කොටස් - නිශ්චිත ලාභාංශයක් හිමිනොවන සමාගමේ හිමිකාරාත්වය ලැබෙන කොටස් වේ.
2. වරණීය කොටස් - නිශ්චිත ලාභාංශ ප්‍රතිශතයක් හිමි සමාගම විසුරුවා හරින අවස්ථාවකදී ප්‍රාග්ධනය ආපසු ගෙවන විට ප්‍රමුඛත්වය හිමිවන කොටස් වේ.
3. කොටස් බලපත්‍ර - අනාගතයේදී නිශ්චිත මිලකට සමාගමක කොටස් මිලදී ගැනීමේ අයිතිය ලබාදෙමින් වර්තමානයේ සමාගම විසින් හිකුත් කරන ලියවිල්ලකි.
4. සාංගමික ණයකර - සමාගමකට ණය ප්‍රාග්ධනය ලබාගැනීම සඳහා හිකුත් කරනු ලබන සුරැකුම්පත් විශේෂයකි.
5. රජයේ සුරැකුම්පත් - රජය වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් හිකුත් කරනු ලබන භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර.

(විස්තර සහිතව කරුණු 1 ට ලකුණු 1 x 4 = ලකුණු 04)

(iii) (අ) 'සියලු කොටස් මිල දර්ශකය' යනු කුමක් දැයි කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

කොළඹ කොටස් හුවමාරුවේ ලැයිස්තුගත සමාගම් සියල්ලේම සාමාන්‍ය කොටස්වල මිල ගණන්හි ඇතිවන උච්චාවචන පෙන්නුම් කරන දර්ශකයයි.

(සම්පූර්ණ පිළිතුරකට ලකුණු 02)

(ආ) 'රැකියා නිර්මාණය' යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි විස්තර කරන්න.

යම් නිශ්චිත අරමුණක් ඉටුකිරීම පිණිස ආයතනයේ වැඩ ඒකකයක් වශයෙන් කළයුතු කාර්යයන්, යුතුකම් හා වගකීම් සකස් කිරීමයි.

(සම්පූර්ණ පිළිතුරකට ලකුණු 02)

(iv) ආයතනයකට අලෙවි සහකරුවන් බඳවා ගැනීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීමක් පළ කිරීමට තීරණය කරන ලදී. මෙසේ පුවත්පත් දැන්වීමක් මගින් අයදුම්කරුවන් ආකර්ශනය කර ගැනීමේ ඇති වාසි දෙකක් හා අවාසි දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

වාසි

- වැඩි පිරිසක් අයදුම්කරන නිසා සුදුසුම අයදුම්කරු තෝරාගත හැකිය.
- අඩු පිරිවැයකින් වැඩි පිරිසක් ආකර්ශණය කරගත හැකිය.
- වෙනත් ක්‍රමවලට සාපේක්‍ෂව පහසු ක්‍රමයක් වීම.
- අයදුම්පත් ආකෘති, සීමාව, අවසාන දිනයන් ආදී විස්තර පුවත්පත් තුලම ඇතුළත් කළහැකි වීම.
- ව්‍යාපාර හැකියාව අනුව දැන්වීමේ නමයශීලිතාවය ඇතිකරගත හැකි වීම.

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

අවාසි

- අයදුම්පත් ලැබීමට වැඩිකාලයක් ගතවීම.
- අනවශ්‍ය අයදුම්පත් ලැබීමට ඇති හැකියාව.
- වඩාත් සුදුසු අයදුම්කරුවන් මග හැරීමට ඇති හැකියාව.
- විශාල අයදුම්පත් සංඛ්‍යාවක් ලැබීම නිසා ඒවා අතුරින් සුදුසු අයදුම්පත් තෝරාගැනීමට වැඩිකාලයක් හා පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීම.

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

(v) (අ) “සම්මුඛ පරීක්ෂණ ක්‍රමය සේවකයින් තෝරාගැනීම සඳහා භාවිත කරන ජනප්‍රිය ක්‍රමයකි.” මෙම ක්‍රමයේ ඇති සීමා දෙකක් විස්තර කරන්න.

- සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය පක්ෂපාතී වීම වැනි උග්‍රතා නිසා යෝග්‍යතම පුද්ගලයන් තෝරාගැනීමට නොහැකි වීම.
- අයදුම්කරු තුළ අනියත බියක් ඇතිවීම.
- අයදුම්කරු මවාගත් ප්‍රතිරූපයක් දැක්වීම / අපේක්ෂකයා ව්‍යාජ ලෙස හැසිරීමට උත්සාහ ගැනීම.
- පිරිවැය අධික වීම.
- වැඩි කාලයක් වැය වීම.

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

(ආ) ‘සේවක පිරිවැටුම’ සමග ‘සේවක ප්‍රවාසිතාව’ යන්න සංසන්දනය කරන්න.

සේවක පිරිවැටුම	සේවක ප්‍රවාසිතාව
<ul style="list-style-type: none"> • සේවකයින් ආයතනය හැරයාමයි. • නව සේවකයින් බඳවාගැනීමට අවස්ථාව ලැබේ. • විනය පිළිබඳ ගැටළුවක් නොවේ. • රැකියා ගිවිසුම අවසන් වේ. 	<ul style="list-style-type: none"> • සේවකයන් රාජකාරියට වාර්තා නොකිරීමයි. • නව සේවකයින් බඳවා ගැනීමට අවස්ථාව නොලැබේ. • විනය පිළිබඳ ගැටළුවක් වේ. • රැකියා ගිවිසුම අවසන් නොවේ.

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

8. (i) සන්නිවේදන තාක්ෂණය විකාශනය වූ ආකාරය ආර්ථික හා සමාජයීය සංවර්ධන යුග අනුව විස්තර කරන්න.

- සංචාරක යුගය - වාචික සන්නිවේදනය සිදුවීම.
- කෘෂිකාර්මික යුගය - අඤ්ඤා හා සංකේත භාවිතය.
අතින් හා මුද්‍රණයෙන් ලිඛිතව සන්නිවේදනය සිදුවීම.
- කාර්මික යුගය - විද්‍යුත් ක්‍රම හරහා සන්නිවේදනය සිදුවීම.
- තොරතුරු යුගය - සන්නිවේදන තාක්ෂණය හා තොරතුරු තාක්ෂණය ඒකාබද්ධ වීම.

(ලකුණු 1 x 4 = ලකුණු 04)

(ii) (අ) දත්ත, තොරතුරු හා සංසන්දනය කරන්න.

දත්ත	තොරතුරු
<ul style="list-style-type: none"> දත්ත සැකසුම් ක්‍රියාවලියට ආදානය කරන මූලික දෑ දත්ත වේ. තීරණ ගැනීමට සෘජුවම භාවිත කළ නොහැකිය. දත්ත, දත්ත වශයෙන් පවතිනතාක් වටිනාකමක් නොමැත. අමුද්‍රව්‍යයකි / යෙදවුමකි. 	<ul style="list-style-type: none"> දත්ත සැකසීමේ ක්‍රියාවලියෙන් බිහිවන ප්‍රතිදානය තොරතුරු වේ. තීරණ ගැනීමට භාවිත කළ හැකිය. තොරතුරුවල වටිනාකමක් ඇත. නිම් ද්‍රව්‍යයකි.

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

(ආ) 'දැනුම් සේවකයින්' යන්න පැහැදිලි කර, එවැනි සේවකයින් සඳහා උදාහරණ දෙකක් සපයන්න.

දැනුම් සේවකයන් යනු ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් ඇති වෘත්තිකයින්ය.

(ලකුණු 01)

උදා -

- නීතිඥයින්
- ගණකාධිකාරීන්
- විගණකවරුන්
- ඉංජිනේරුවරුන්
- වෙනත් සුදුසු පටි වෘත්තිකයින් (White Collar Jobs)

(ලකුණු 1/2 x 2 = ලකුණු 01)

(iii) (අ) සංවිධානයක් සඳහා තොරතුරු කළමනාකරණයේ ඇති වැදගත්කම කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- එක් එක් අංශ ඒකාබද්ධ කිරීමට.
- ප්‍රතිපෝෂණය ලබා දීමට.
- පාරිභෝගික සම්බන්ධතා වර්ධනය කරගැනීමට.
- සේවක සබඳතා වර්ධනය කරගැනීමට.
- නීති බලගන්වීමට.
- නවෝත්පාදන වර්ධනය කරගැනීමට.

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

(ආ) ව්‍යාපාරිකයකුට ව්‍යාපාර සැලැස්මක් වැදගත් වීමට හේතු දෙකක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

1. ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා මගපෙන්වීමට.
2. ව්‍යාපාර කෙරෙහි ඇල්මැති පාර්ශ්වයන්ට ව්‍යාපාරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාදීමට.
3. ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් ලබාගැනීමට.
4. ව්‍යාපාරය කරගෙන යාමේදී ඇතිවිය හැකි ගැටළු විසඳාගැනීමට.

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)

(iv) (අ) අලෙවි සැලැස්මක ඇතුළත් විය යුතු මූලිකාංග විස්තර කරන්න.

- කර්මාන්තය හා වෙළෙඳපොල විශ්ලේෂණය.
- අලෙවි කිරීමට අපේක්ෂිත භාණ්ඩය හා සේවාව.
- ඉලක්ක වෙළෙඳපොල.
- තරඟකාරී විශ්ලේෂණය.
- අපේක්ෂිත අලෙවිය.
- තරඟකරුවන්ගේ අලෙවි උපාය මාර්ග.
- ව්‍යවසායකයාගේ යෝජිත අලෙවි උපාය මාර්ග.
- විකුණුම් පුරෝකථනය.
- අලෙවි වියදම්.

(ලකුණු 1/2 x 4 = ලකුණු 02)

(ආ) තරඟකාරීත්ව විශ්ලේෂණයේ දී අවධානය යොමු කළ යුතු සාධක හතරක් ලියන්න.

- පවත්නා තරඟකාරීත්වය.
- තරඟකරුවන් හා ඔවුන්ගේ ශක්තීන්.
- තරඟකාරීත්වයට මුහුණ දීමට සතු ශක්තීන් හා දුර්වලතා.
- වෙළෙඳපොලට පිවිසීමට ඇති බාධා, එනම් පිරිවැය, කාලය, තාක්ෂණය, පවතින ජේටන්ට් බලපත්‍ර හා වෙළෙඳ ලකුණ ආදිය.

(ලකුණු 1/2 x 4 = ලකුණු 02)

(v) ඇස්තමේන්තුගත ව්‍යාපෘති පිරිවැය තුළ අඩංගු වන ‘මෙහෙයුම් පෙර වියදම්’ යන්න පැහැදිලි කර, ඒ සඳහා උදාහරණ දෙකක් ලියන්න.

මෙහෙයුම් පෙර වියදම් යනු ව්‍යාපාරයක කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පෙර අවශ්‍යවන වියදම්ය.

(ලකුණු 02)

උදාහරණ -

- ඉඩම් සංවර්ධන
- විදුලිය හා ජල පහසුකම් ලබා ගැනීමට දරන වියදම
- බලපත්‍ර ලබාගැනීමට දරන වියදම

(ලකුණු 1 x 2 = ලකුණු 02)